

Delrapport 2

Karakteristikk ved den nasjonale skolelederutdanningen

Denne rapporten viser at nasjonale myndigheter gir tydelige signaler når det gjelder utdanningens innhold, men det gis få krav om hvilke læringsaktiviteter som bør inngå i utdanningen. Det går fram at det ikke er enkelt å skape sammenhenger mellom myndighetenes intensjoner og tilbydernes operasjonalisering av intensjonene.

RAPPORT | SIST ENDRET: 23.05.2023

Tittel:

Forskning på den nasjonale skolelederutdanningen

Rapporten:

[Last ned rapporten \(PDF\)](#)

Forfatter:

Marit Aas, Kirsten Foshaug Vennebo, Brit Bolken Ballangrud og Fred Carlo Andersen

Utgiver:

OsloMet

År:

2023

Rapportserie

Denne studien utgjør delrapport 2 i et større forskningsprosjekt hvor målsetningen er å frembringe et bedre kunnskapsgrunnlag for utvikling av skolelederutdanningene.

Se også

- Delrapport 1: [Kunnskapsoversikt om skoleledelse og skolelederprogram](#)

- Delrapport 3: Forskning på den nasjonale skolelederutdanningen

Prosjektet skal blant annet undersøke hva som karakteriserer den nasjonale skolelederutdanningen og se nærmere på sammenhengen mellom deltakelse på utdanningen og ledelsesutøvelse i praksis.

Delrapport 2 besvarer følgende tre forskningsspørsmål: Hva karakteriserer den nasjonale skolelederutdanningen, hva er dens forbedringspotensialer for læringsaktiviteter og hvordan kan aktiviteter og sammenhenger mellom dem styrkes og forbedres?

Forskningsspørsmålene har vært undersøkt gjennom tre metodiske tilnærminger: dokumentanalyse, fokusgruppeintervjuer og aksjonsforskning

Hovedfunn

- Utdanningen er forskningsbasert og praksisorientert.
- Nasjonale myndigheter styrer på innhold og gir frihet når det gjelder læringsaktiviteter.
- Utdanningen bygger på en akademisk og prosessorientert læringstilnærming.
- Utdanningen viser en sterk sammenheng mellom læringens hva, hvordan og hvorfor.

Utdanninger er forskningsbasert og praksisorientert

Myndighetene ønsker en utdanning som skal være aktuell og svare på utfordringene skolene står overfor. Den skal være målstyrt, behovsrettet og ha et praktisk siktemål. Utdanningen skal forene forskning og praksis gjennom utprøving av praktiske læringsaktiviteter. Rapporten viser at de kravene som stilles til skolelederutdanningene bygger på prinsipper som i sum møter kravet om en tidsriktig og effektiv utdanning.

Nasjonale myndigheter styrer på innhold og gir frihet når det gjelder læringsaktiviteter

Myndighetene gir tydelige styringssignaler om hva studentene skal lære noe om. Tilbydernes programplaner viser at tilbyderne følger opp overordnede innholdsområder. Når det gjelder hvordan studentene skal lære, gir myndighetene få føringer for konkrete læringsaktiviteter som bør inngå i utdanningen. Programplaner viser stor variasjon i hvor detaljert tilbyderne beskriver læringsaktivitetene.

Utdanningen bygger på en akademisk og prosessorientert læringstilnærming

Utdanningen er definert som en utdanning på masternivå og bygger på et tradisjonelt akademiske læringsformat. Tilbyderne må kombinere de tradisjonelle akademiske kravene med myndighetenes føringer om en erfaringsbasert og praksisorientert utdanning.

De fire aksjonsforskningsstudiene har vist at det er en sterk sammenheng mellom læringens hva, hvordan og hvorfor.

Sterk sammenheng mellom læringens hva, hvordan og hvorfor

Aksjonsforskningsstudiene har vist at aksjonsforskning kan fungere som et verktøy for å få til refleksjon, dialog, bevissthet og programutvikling. Å studere utvalgte læringsaktiviteter i skolelederutdanningen kan bidra til å skape større bevissthet om ulike læringsaktiviteter som anvendes og hvordan aktivitetene kan støtte opp om de ulike temaene i utdanningen.